

METHODE CONNECT

connect

vrijwillige inzet **voor**
en **door** jonge moeders

Inclusief
CD-ROM

TIMPAAN | Welzijn

Samenvatting en leeswijzer

1. Beschrijving methode Connect

- 1.1 Probleemomschrijving
- 1.2 Doel van Connect
- 1.3 Doelgroep van Connect
- 1.4 Aanpak en materiaal Connect
 - 1.4.1 Participatie gebruikersgroep
 - 1.4.2 Participatie projectgroep
 - 1.4.3 Participatie samenwerkingspartners
 - 1.4.4 Inbedding methode Connect
 - 1.4.5 Beleidsontwikkeling rondom Connect
 - 1.4.6 PR en communicatie
- 1.5 Benodigde competenties professional voor uitvoering Connect
- 1.6 Overige randvoorwaarden voor Connect
- 1.7 Overeenkomsten Connect met ander interventies
- 1.8 Contactgegevens ontwikkelaar

2. Onderbouwing

- 2.1 De ontwikkelgeschiedenis van de methode
- 2.2 Onderbouwing van de probleemanalyse, doel, doelgroep en aanpak
 - 2.2.1 Participatie van jonge moedes in gebruikersgroep
 - 2.2.2 Participatie van organisaties in de projectgroep
 - 2.2.3 Overige samenwerkingspartners
 - 2.2.4 Methode ontwikkeling
 - 2.2.5 Inbedding

3. Verslag van praktijkervaringen

- 3.1 Uitvoerende organisaties
- 3.2 Praktijkervaringen van de professional
- 3.3 Praktijkvoorbeeld
 - 3.3.1 Ondersteuning bij verhuizen
 - 3.3.2 Oppas gezocht
 - 3.3.3 Kerstpakket voor jonge moeder
 - 3.3.4 Zomervakantie voor jonge moeder
 - 3.3.5 Werken aan vraagverlegenheid van jonge moeders

4. Conclusies

Connect wil zorgen voor vernieuwing: MEER jonge moeders in de regio bereiken en BETERE steun bieden met betrekking tot opgroeien en opvoeden. Dit met behulp van vrijwillige inzet VOOR en DOOR jonge moeders. Daarnaast wil Connect zorgen voor doorontwikkeling van bestaande projecten en initiatieven op het gebied van vrijwillige inzet.

Connect verbindt jonge moeders met bestaande initiatieven van vrijwillige inzet (VOOR), zoals: individuele vrijwilligers, vrijwilligersorganisaties (maatschappelijke) stage, maatschappelijk betrokken ondernemen en vrijwilligersinitiatieven. Connect verbindt jonge moeders met elkaar en met de samenleving (DOOR), zodat jonge moeders op hun beurt een bijdrage kunnen leveren aan het opgroeien en opvoeden van anderen.

Door gebruik te maken van vrijwillige inzet worden er meer jonge moeders bereikt en krijgen jonge moeders meer hulp en steun.

De methode Connect werkt aan de hand van zes verschillende sporen: een gebruikersgroep van jonge moeders, projectgroep van betrokken organisaties, samenwerkingspartners, inbedding van de methode, beleidsontwikkeling en PR&communicatie. Connect werkt wanneer er connecties zijn gelegd en onderlinge doorverwijzingen plaatsvinden tussen de ontmoetings- en vindplaats en de vrijwillige inzet.

De methode Connect is in Zuidwest Friesland en in Leeuwarden ontwikkeld door Timpaan Welzijn met behulp van een aantal projectpartners (Welzijn Centraal, Ontmoetingscentrum Jonge Ouders, MEE Friesland, Fiom en CJG Zuidwest Friesland) die gezamenlijk de projectgroep Connect hebben gevormd. In deze methode wordt toelichting gegeven op het doel van de methode en de aanpak. De aanpak wordt in de methode zoveel mogelijk onderbouwd met theorie en praktijkvoorbeelden. De methode is zo schreven dat men de werkwijze van Connect ook in een andere regio kan implementeren. Men zou ook kunnen stellen dat de methode Connect ook op andere kwetsbare doelgroepen kan worden toegepast, mits het aan de randvoorwaarden van de inbedding van Connect voldoet.

LEESWIJZER

De methode is opgedeeld in vier hoofdstukken. Hoofdstuk één geeft een beschrijving van de methode Connect, doel, doelgroep en de aanpak en werkwijze. De aanpak en werkwijze wordt geïllustreerd met materiaal wat terug te vinden is op de cd-rom die is toegevoegd aan deze methode. Bij de aanpak wordt met het CD-rom logo verwijzingen naar de CD-rom gemaakt, naar het materiaal wat gebruikt kan worden bij dat betreffende onderdeel. In hoofdstuk twee wordt de methode zoveel mogelijk theoretisch onderbouwd. De praktijkervaringen van de professionals en gebruikers van de methode komen in hoofdstuk drie aan bod. De methode wordt afgesloten met hoofdstuk vier met daarin de conclusies die vanuit de ontwikkeling van de methode Connect getrokken zijn.

Voor vragen over de (inbedding van de) methode Connect kunt u contact opnemen met Timpaan Welzijn (secretariaatsneek@timpaanwelzijn.nl).

Vrijwillige inzet VOOR en DOOR jonge moeders is de formule van de methode Connect waarmee meer jonge moeders worden bereikt en beter worden ondersteund. Geschreven door Timpaan Welzijn Sneek, uitgegeven in 2012 door Timpaan Welzijn te Sneek.

1.1 Probleemomschrijving

In het werkgebied van Timpaan Welzijn Sneek, de zuidwesthoek van Friesland¹, werd in 2008 een toename gesignaleerd van jonge moeders die tussen wal en schip dreigden te raken. In 2008 telde de gemeente Sneek 24 moeders in de leeftijd van 14-19 jaar en 153 in de leeftijd van 20-23 jaar. De jonge moeders werden in de praktijk lastig bereikt door de officiële hulpverlening en dreigden uit beeld te raken. In overleg met samenwerkingspartners is Timpaan Welzijn in september 2009 gestart met de wekelijkse ontmoetingsplek “La Mama’s” voor jonge moeders in Sneek. De bekendheid van “La Mama’s” groeide snel en leidde tot een kettingreactie. Er kon onvoldoende voldaan worden aan de vraag om jonge moeders te bereiken en hun te voorzien van goede steun op het gebied van opgroeien en opvoeden. Dit had te maken met de spreiding van en de diversiteit binnen deze doelgroep. De oorzaak van de spreiding komt door de plattelandsgemeenten die de afstand tussen de jonge moeders groot maakt. Daarbij de diversiteit onder de jonge moeders die zich kenmerkt door: wel/niet schoolgaand, verschil in opleidingsniveau (van praktijkschool tot HBO), met/zonder startkwalificatie, alleenstaand/samenwonend, thuiswonend/zelfstandig wonend, enkelvoudige/meervoudige problematiek en wel

of geen verstandelijke beperking. Jonge moeders hebben specifieke vragen en problemen met betrekking tot opgroeien en opvoeden. Ze zijn jong en moeder tegelijk. Ze hebben zowel vragen en/of problemen over hun eigen opgroeien als vragen/problemen over de opvoeding van hun kind.

1.2 Doel van Connect

Connect wil zorgen voor vernieuwing: MEER jonge moeders in de regio bereiken BETERE steun bieden met betrekking tot opgroeien en opvoeden met behulp van vrijwillige inzet VOOR en DOOR jonge moeders. Daarnaast wil Connect zorgen voor doorontwikkeling van bestaande projecten en initiatieven op het gebied van vrijwillige inzet.

1.3 Doelgroep van Connect

Jonge moeders zijn jonge vrouwen die voor hun 23ste jaar een kind hebben gekregen. Dit betekent dat jonge moeders adolescent zijn of net deze ontwikkelingsfase hebben afgerond als hun kind geboren wordt. Aan hen dus een dubbele taak: terwijl zij zelf nog gezien worden als jongere, zijn ze ook verantwoordelijk voor de zorg van hun eigen kind als ouder. De laatste jaren staan jonge moeders in het middelpunt van de maatschappelijke belangstelling. Er bestaan veel vooroordelen over jonge moeders. Deze zijn meestal gebaseerd op het idee dat een meisje dat voor haar twintigste een kind krijgt, geen goede moeder kan zijn. Door de slechte financiële positie en de vaak niet afgeronde opleiding, hebben jonge moeders dikwijls een zwakke maatschappelijke positie.

Een deel van de jonge moeders ervaart zelf, mede door ondersteuning van hun partner, hun ouders of andere familieleden, weinig problemen. Wel geven zij aan dat er sprake is van specifieke uitdagingen. Woonruimte, kinderopvang maar ook arbeid en scholing worden omschreven als obstakels die moeten worden overwonnen. Opvallend is dat jonge moeders zelf niet willen dat een ‘buitenstaander’ zich met de opvoeding van hun kind bemoeit. Wanneer jonge moeders vragen hebben ten aanzien van de opvoeding, dan vragen zij ondersteuning binnen het eigen netwerk. Meestal zijn dit de eigen ouders of verzorgers. De jonge moeders maken zich weinig zorgen over de medische kant van zorg en ondersteuning. De meeste jonge moeders hebben contacten met het consultatiebureau.

Bij een ander deel van de jonge moeders is sprake van één of meerdere problemen. Deze moeders hebben bijvoorbeeld een ongestructureerd leven, een afgebroken schoolopleiding, weinig steun van familie, geen veilig onderdak, problemen met vriendje(s), mishandeling en geen of weinig inkomsten. De verhouding met de (jonge) vader en de ouders komt vaak onder druk te staan: in veel gevallen wordt de jonge moeder een alleenstaande jonge moeder. Dit alles heeft vanzelfsprekend ernstige gevolgen voor het leven van moeder en kind. De grootste knelpunten die jonge moeders ondervinden zijn voornamelijk praktisch en materieel van aard. Bij sommige jonge moeders worden de levensfasen van het huis uitgaan, alleen wonen en partnerkeuze voorafgegaan door het krijgen van een kind. De fasen worden als moeder doorgemaakt. De centrale relatie wordt veelal de moeder-dochter relatie in plaats van de man-vrouw relatie (bron: FIOm/JSO).

Binnen het project Connect wordt met betrekking tot de doelgroep geen selectie gemaakt. Wel wordt gekeken naar leeftijd en de gemeente waar zij verblijft. In het werken met jonge moeders binnen de ontmoetingsplaatsen en Connect, wordt geen specifieke rekening gehouden met de diversiteit voor wat het aanbod betreft. Ieder ontvangt hetzelfde aanbod. Wel zal er bijvoorbeeld bij de ene moeder met een licht verstandelijke beperking meer uitleg gegeven kunnen worden bij het invullen van een formulier van Connect.

¹ Te weten gemeente Sneek, Bolsward, Wânseradiel, Nijefurd, Wymbritseradiel (later gefuseerd in gemeente Súdwest Fryslân), Littenseradiel, Lemsterland en Gaasterlân-Sleat.

1.4 Aanpak en materiaal Connect

Connect zorgt voor MEER jonge moeders in beeld en BETERE ondersteuning door vrijwillige inzet VOOR en DOOR jonge moeders. Bij methode Connect wordt gewerkt aan de hand van de volgende sporen:

Door de methode van Connect wordt de vrijwillige inzet DOOR jonge moeders gestimuleerd door meer ontmoetingsmogelijkheden voor jonge moeders te realiseren. Zodoende worden jonge moeders geactiveerd in de organisatie van activiteiten en in het ondersteunen van elkaar. De vrijwillige inzet VOOR jonge moeders wordt met behulp van de methode Connect gestimuleerd door verbinding te leggen met jonge moeders en vrijwilligers(organisaties), MBO (Maatschappelijke Betrokken Ondernemen), maatschappelijke stage, HBO stage en bijvoorbeeld sociale activering. De methode Connect sluit daardoor perfect aan bij bestaande projecten vrijwillige inzet en zorgt voor doorontwikkeling van deze projecten. Om de methode te doen laten slagen is samenwerking met bestaande organisaties een must. Er is hierbij geen sprake van concurrentie, maar elkaar versterken. Bij de inbedding van methode zal men daarom verschillende partijen bij elkaar moeten roepen. Deze partijen kunnen als volgt worden ingedeeld:

MATERIAAL ALGEMEEN

- Plan van aanpak Connect Zuidwesthoek
- Tijdspad Connect

- 1 Participatie van jonge moeders in gebruikersgroep
- 2 Participatie van organisaties in projectgroep
- 3 Samenwerkingspartners
- 4 Inbedding van de methode
- 5 Beleidsontwikkeling
- 6 PR&Communicatie

- Participatie gebruikersgroep bestaande uit jonge moeders
- Projectgroep bestaande uit organisaties die belang hebben bij de methode van Connect of daar een substantiële bijdrage aan kunnen leveren
- Samenwerkingspartners die iets kunnen betekenen in de uitvoering van de methode Connect

In de volgende paragrafen worden deze verschillende partijen verder besproken met de daarbij behorende werkwijze.

1.4.1 Participatie gebruikersgroep

De jonge moeders participeren binnen de gebruikersgroep. Zij hebben een belangrijke stem. De jonge moeders leveren informatie en kunnen worden geraadpleegd voor zaken in de praktijk; advies geven op aspecten als steunbehoefte en extra ontmoetingsmoment. Wat werkt wel en wat werkt niet voor een jonge moeder? Waar lopen jonge moeders tegenaan als ze zwanger zijn of

jong moeder zijn? Waar kunnen moeders naast de reguliere wegen gevonden worden en hoe krijgen we hun behoeften in beeld?

Naast het in kaart brengen van hun Eigen Kracht helpen zij zodoende mede bij het verhelderen van de steunbehoefte van (andere) jonge moeders. Hierdoor kan Connect de vrijwillige inzet VOOR en DOOR jonge moeders in beeld brengen en richting geven voor de juiste koers. Daarnaast kunnen de jonge moeders ook meedenken en participeren in te organiseren activiteiten: hoe moet de startconferentie van Connect eruit zien? Voorlichtingen geven (wat willen we jongeren meegeven?), informatie spreekuur (wat willen moeders weten – welk aanbod kunnen we bieden?). Wat willen jonge moeders daar brengen en halen? Wat kunnen we voor andere moeders betekenen?

Vanuit de gebruikersgroep kunnen verschillende werkgroepen ontstaan die mede vorm geven aan de bijeenkomsten, de conferenties, de publiciteit en bijvoorbeeld het logo van Connect (raadplegen/coproduceren). Ook heeft de werkgroep een rol in de genoemde doelen van de methode van Connect. Zo leveren de moeders een bijdrage aan het ‘werven’ van nieuwe jonge moeders, helpen zij bij de publiciteit van het project, organiseren zij onderling meer ontmoetingsmogelijkheden, benadrukken zij elkaars eigen kracht en werken zij samen met anderen om tot betere steun te kunnen komen voor jonge moeders. De werkgroepen (bestaande uit jonge moeders, stagiaires, vrijwilliger) kunnen zich toeleggen op de productie van onder andere een voorlichtingskoffer, een spreekuur op school, een kerstpakkettenactie voor jonge moeders, extra ontmoetingsmoment (Creatief Atelier), buddy van elkaar worden, activiteiten met elkaar ondernemen en ook onderlinge praktische hulp.

Tijdens de inbedding van de methode Connect komt de gebruikersgroep zo’n zesmaal bij elkaar in bijeenkomsten. Daarnaast zijn er de werkgroepen die door moeders, stagiaires en vrijwilligers zelf worden georganiseerd. In de gebruikersgroep bijeenkomsten zijn de onderstaande punten onderwerp van agenda:

1. Brainstormen

De gebruikersgroep wordt geïnformeerd over de werkwijze van Connect en er wordt nagedacht over de mogelijkheden van vrijwillige inzet VOOR en DOOR jonge moeders. De ideeën worden geïnventariseerd en verder uitgedacht.

2. Geld verdelen

Jonge moeders bepalen waar zij op in willen zetten. Welke ideeën vanuit de inventarisatie vinden zij het beste en willen ze verder aan werken?.

3. Inventarisatie behoeften

Inventariseren van behoeften jonge moeders aan de hand van ‘Spel van verlangens’.

4. Startconferentie

Samen met de jonge moeders nadenken over de startconferentie van Connect. Wat voor rol kunnen de jonge moeders hier in spelen en welke stem willen zij naar buiten brengen.

5. Werkgroepen

Er worden werkgroepen opgericht om de ideeën die ontstaan zijn verder uit te werken. Zoals bijvoorbeeld een werkgroep ‘Buddy’s’, ‘Voorlichting’ of ‘MBO’.

6. Eindconferentie

Samen met de jonge moeders nadenken over de eindconferentie van Connect. Wat voor rol kunnen de jonge moeders hier in spelen en welke stem willen zij naar buiten brengen?

- MATERIAAL GEBRUIKERSGROEP
- Opzet voor werkgroepen
 - Werkbeschrijvingen bijeenkomsten gebruikersgroepen

(mee)beslissen

coproduceren

adviseren

raadplegen

informer

1.4.2 Participatie projectgroep

De projectgroep bestaat uit organisaties die belang hebben bij de methode Connect of organisaties die daar een substantiële bijdrage aan kunnen leveren. De projectgroep komt in de inbeddingperiode van Connect van ongeveer ruim een jaar, zes tot zeven keer bij elkaar. In het begin zal de frequentie van de vergaderingen hoger liggen. Zaken die in chronologische volgorde, verspreid over verschillende projectgroepvergaderingen, besproken worden zijn:

1. Onderlinge kennismaking en uitleg van de methode Connect. Inventariseren wat de in- en output kan zijn van de verschillende partijen bij de inbedding van de Connect en hen hier aan laten verbinden.
2. Deelnemers van de projectgroep meenemen in de voorbereiding van de startconferentie van Connect.
3. Inbreng van de gebruikersgroep bespreken en koppelen aan de verdere uitvoering en inbedding van Connect.
4. Definitie van een match vaststellen. Wat verstaan we onder vrijwillige inzet VOOR jonge moeders en wat verstaan we onder vrijwillige inzet DOOR jonge moeders.
5. Bepalen hoe Connect fysiek zichtbaar wordt in de regio. Komt er een speciaal meldpunt of worden de hulpvragen via de bestaande organisaties geïnventariseerd en opgelost.

6. Registratiemethode van de matches vaststellen.

7. Bekijken of er al een informele sociale kaart (zie ook deelparagraaf 1.4.3) in de regio is. Als deze er nog niet is, moet deze ontwikkeld worden. Wanneer er al een sociale kaart is van professionele organisaties, kan deze aangevuld worden met de informele organisaties.

8. Hoe gaat men om met vrijwilligersbeleid, scholing, begeleiding en preventie ongewenst gedrag van de vrijwilligers?

9. Gezamenlijk naar de PR & Communicatie rondom Connect kijken. Kunnen de deelnemers ook hun PR middelen inzetten om meer bekendheid te geven aan Connect. Dit wordt samen met de input van de gebruikersgroep verwerkt in een PR plan.

10. Gedurende het gehele traject is de projectgroep gezamenlijk verantwoordelijk voor uitzetten, bewaken en borgen van de lijnen van de methode Connect. Dit hoort meerdere keren terug te komen op de agenda van de projectgroep van Connect.

MATERIAAL PROJECTGROEP

- Definitie van een match
- Registratieformulier ondersteuningsvraag jonge moeder
- Registratieformulier ondersteuningsvraag jonge moedergroep
- Totaalregistratie matches
- Indeling sociale kaart

“Met Connect wordt de Eigen Kracht van de jonge moeder ook gestimuleerd. Op de ontmoetingsplek leren klussen of behangen door een workshop die door een vrijwilliger gegeven wordt”

“Het is goed om te weten dat ik niet de enige ben die met bepaalde dingen en vragen rondloopt of die het moeilijk vindt dingen te combineren; moeder zijn, vriendin zijn, vrouw zijn enzovoorts”

1.4.3 Participatie samenwerkingspartners

Naast de gebruikersgroep en de deelnemende partijen aan de projectgroep zijn er meer samenwerkingspartners nodig om de methode Connect in te bedden. Deze partijen kunnen uiteindelijk zorgen voor de daadwerkelijke matches op het gebied van vrijwillige inzet VOOR en DOOR jonge moeders. De samenwerkingspartners kunnen op verschillende manier worden bereikt en op de hoogte worden gesteld van de methode Connect. Denk aan een mailing, nieuwsbrief, persoonlijke gesprekken of presentaties in bijvoorbeeld teamverband. Bij de samenwerkingspartners onderscheiden we twee groepen; samenwerkingspartners die de jonge moeders weten te vinden en de ondersteuningsvragen kunnen achterhalen en samenwerkingspartners die helpen ondersteuningsvragen van jonge moeders op te lossen met behulp van vrijwillige inzet.

Samenwerkingspartners op gebied van vindplaats en vraagverheldering

Dit zijn samenwerkingspartners die in aanraking (kunnen) komen met jonge moeders. Een vindplaats voor jonge moeders. Bij sommige vindplaatsen kunnen jonge moeders ook met hun ondersteuningsvragen terecht. Denk bij de vindplaats aan organisaties als:

- Scholen (VO en MBO)
- Verloskundigen/Huisartsen
- Kraamzorg/Thuiszorg
- CJG (met als kernpartner o.a. JGZ)
- Gemeente
- Hulpverleningsorganisaties
- BJZ/Jeugdhulp Friesland
- Welzijnsinstellingen

Samenwerkingspartners ondersteunen door vrijwillige inzet

Er is een divers palet aan samenwerkingspartners die met behulp van vrijwillige inzet jonge moeders kunnen ondersteunen. Denk aan:

- Organisaties die op lokaal en/of regionaal niveau actief zijn door burgers te ondersteunen met behulp van vrijwillige inzet. Vele van deze organisaties kunnen jonge moeders ook ondersteunen en helpen bij het oplossen van hun ondersteuningsvragen. Denk aan een klussendienst

die een commode voor jonge moeder in elkaar zet of de tuin kindvriendelijk maakt, een vrijwillige vervoersdienst die de jonge moeder naar het ziekenhuis brengt en haalt of een vrijwillige administratieorganisatie die helpt bij de administratie van de jonge moeder omdat ze door de bomen het bos niet meer ziet. Meestal zijn deze vrijwilligersorganisaties bekend bij de welzijnorganisatie en/of een vrijwilligerscentrale in de regio. Anders is het raadzaam om een speciale sociale kaart te maken.

- Organisaties die vrijwilligersinitiatieven ontplooiën die kunnen helpen bij het oplossen van een ondersteuningsvraag. Denk aan vrijwilligersinitiatieven als NL DOET, en MBO (Maatschappelijk Betrokken Ondernemen). Dit soort initiatieven vereist wel ureninzet van een professional of vrijwilliger om het initiatief in goede banen te leiden.

Voorbeelden zijn: de plaatselijke vrouwenbond stelt zich tijdens NL DOET beschikbaar om samen met jonge moeders oude babykleertjes te verstellen tot vlaggetjes of andere bruikbare zaken. NL DOET is tevens een mooie gelegenheid om ambtenaren, gemeenteraadsleden of wethouders in contact te laten komen met de jonge moeders en de methode van Connect. Deze personen kunnen tijdens NL DOET een dergelijke klus voor jonge moeders (individueel of bij de jonge moedergroep) opknappen en kunnen zo met eigen ogen zien wat er allemaal speelt bij jonge moeders. Dit kan ook een positief effect op de inbedding van de methode hebben.

- Scholen kunnen ook samenwerkingspartners zijn om ondersteuningsvragen van jonge moeders op te lossen door middel van maatschappelijke stages of HBO stages. Een maatschappelijke stagiaire zou bijvoorbeeld één keer in de week boodschappen kunnen doen en een HBO stagiaire kan stage lopen bij een jonge moedergroep en zodoende jonge moederactiviteiten organiseren.

MATERIAAL SAMENWERKINGSPARTNERS

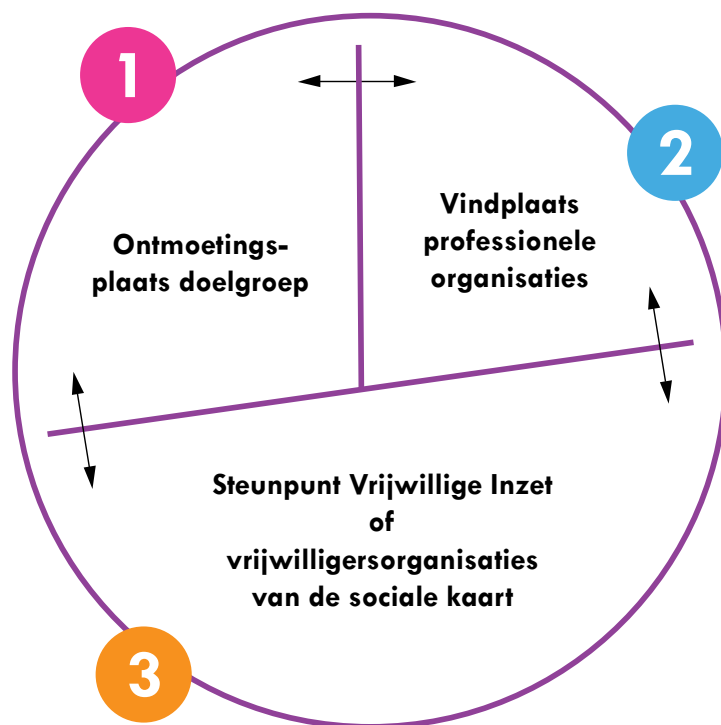
- Sociale kaart
- PowerPoint presentatie
- Hand-out
- Draaiboek NL DOET
- Brief MBO

“Ik heb nieuwe jonge moeders leren kennen door Connect, nu zie ik dat ik niet alleen ben. Ik kan van alles aan ze vragen en veel van hun leren”

1.4.4 Inbedding methode Connect

De methode van Connect is ingebed wanneer er connecties zijn gelegd en er doorverwijzingen plaatsvinden tussen de ontmoetingsplaats, vindplaats van jonge moeders en de vrijwillige inzet. Connect werkt vanuit de Eigen Kracht gedachte. De jonge moeder probeert eerst zelf om haar ondersteuningsvraag op te lossen. Lukt dit niet, dan wordt de jonge moeder gestimuleerd om aanspraak op haar omgeving te doen. Vervolgens komen de vrijwilligers(organisaties) in zicht met daar opvolgend de professionele organisaties. Dit sluit aan bij de kanteling in de Wmo die gemeenten organisaties moeten doorvoeren. Voor een goede inbedding van Connect zijn een aantal zaken nodig. Ten eerste moet er een sociale kaart aanwezig zijn van alle vrijwilligersorganisaties in de regio die jonge moeders met ondersteuningsvragen verder kunnen helpen. Dit kan ook een Steunpunt Vrijwillige inzet zijn, die heeft zicht op al deze partijen. Daarnaast is een vindplaats(en) en een ontmoetingsplaats nodig. Met behulp van Connect moet er verbinding ontstaan tussen deze drie facetten (zie ook schema). Deze gedachtegang van inbedding is meegenomen in de benadering van de samenwerkingspartners zoals beschreven in paragraaf 1.4.3.

1

De ontmoetingsplaats is een jonge moedergroep. De jonge moedergroep zorgt voor ontmoeting tussen de jonge moeders. Hier komen de meeste ondersteuningsvragen naar voren. Bij de jonge moedergroep kan ook gewerkt worden aan de vraagverlegenheid die sommige jonge moeders kunnen ondervinden. Bij de jonge moeders binnen de ontmoetingsplaats vindt vaak onderlinge ondersteuning plaats. Ondersteuningsvragen worden dan opgelost met behulp van vrijwillige inzet DOOR jonge moeders. Denk aan buddy's van elkaar worden of bij elkaar oppassen, het vervoeren van goederen uit de 'winkel' naar elkaar toe. Wanneer de ondersteuningsvraag niet door de eigen kracht van de jonge moeders of onderling kan worden opgelost, kan de ontmoetingsplaats doorverwijzen naar het Steunpunt Vrijwillige Inzet. Een rechtstreekse doorverwijzing naar een vrijwilligersorganisatie (3) die op de sociale kaart staat kan ook. Is er professionele hulp nodig, dan wordt er doorverwezen naar een professionele organisatie (2).

2

Bij professionele organisaties valt bijvoorbeeld te denken aan organisatie die onder een CJG vallen, Kraamzorg, MEE en Voortgezet- of Middelbaar Onderwijs. Dit zijn vindplaatsen van de jonge moeders. Deze organisaties moeten weten van het bestaan van de ontmoetingsplaats; de jonge moedergroep in de regio. Jonge moeders die bij hun bekend zijn, kunnen naar de ontmoetingsplaats verwezen worden (1). De jonge moeders blijven dan in beeld, ook nadat het eventuele traject bij de professionele organisatie is afgesloten. Wanneer de sociale kaart ook in handen is van de professionele hulporganisaties, kunnen zij jonge moeders met lichte praktische ondersteuningsvragen doorverwijzen naar vrijwilligersorganisaties of naar het Steunpunt voor Vrijwillige Inzet (3).

3

Het Steunpunt Vrijwillige Inzet helpt kwetsbare burgers met kleine praktische ondersteuningsvragen. De kwetsbare burger kan in sommige gevallen de ondersteuningsvraag niet zelf oplossen met behulp van zijn 'Eigen Kracht'. Jonge moeders kunnen ook een kwetsbare burger zijn. Soms heeft het Steunpunt zelf een poule van vrijwilligers die de kwetsbare burger helpt om de ondersteuningsvragen op te lossen. Aan de andere kant heeft het Steunpunt zicht op welke vrijwilligersorganisaties er in de omgeving zitten met een helpende hand. Denk aan bijvoorbeeld aan een klussendienst of organisaties die thuisadministratie of bezoekwerk regelen. Jonge moeders die bij het Steunpunt in beeld komen kunnen worden gewezen op de ontmoetingsplaats (1) en wanneer de ondersteuningsvraag niet met behulp van vrijwillige inzet opgelost kan worden kunnen ze worden doorverwezen naar professionele organisaties (2).

Wanneer er ruimte is bij de ontmoetingsplaats in tijd en middelen, kan de methode van Connect nog breder worden uitgebouwd en ingebed. Andere vrijwilligersinitiatieven als Maatschappelijk Betrokken Ondernemen en (maatschappelijke) stage en bijvoorbeeld NL DOET kunnen worden ingezet om jonge moeders te ondersteunen.

1.4.5 Beleidsontwikkeling rondom Connect

De methode Connect is een werkwijze en geen aparte organisatie. De werkwijze van Connect kan binnen bestaande organisaties worden ingevoerd (denk aan een jonge moeder groep, vrijwilligerscentrale of bijvoorbeeld CJG). Wanneer er voor een aparte organisatie voor Connect wordt gekozen (wanneer er bijvoorbeeld geen ontmoetingsplaats is), zal er een vrijwilligers- en stagebeleid ontwikkeld moeten worden. Wanneer de werkwijze van de methode Connect ondergebracht wordt bij bestaande organisaties, zal er gekeken moeten worden naar het bestaande vrijwilligers- en stagebeleid van deze organisatie.

MATERIAAL BELEIDSONTWIKKELING
• Omschrijving Vrijwillige Inzet

1.4.6 PR & Communicatie

Voor een goede inbedding van Connect moet er tijdens de inbedding ruchtbaarheid gegeven worden aan de mogelijkheden van Connect. De publiciteit van Connect is gericht op meerdere doelgroepen, hierdoor zijn er meerdere producten ontworpen om ieder op zijn eigen manier te informeren, te betrekken en te activeren met betrekking tot het project Connect. De verschillende doelgroepen zijn:

De boodschap is vooral gericht op:

Het gewenste effect is dat de doelgroepen geïnformeerd zijn over Connect. Er komen MEER jonge moeders in beeld en er komen nieuwe aanmeldingen binnen van vrijwilligers(organisaties) of bedrijven/organisaties die jonge moeders willen ondersteunen, op welke manier dan ook. Naast de algemene externe publiciteit is er communicatie met de projectgroep, de samenwerkende partners en de gebruikersgroep/werkgroepen.

Deze communicatie bestaat uit: bijeenkomsten, vergaderingen, bezoek aan de organisaties en mailing/briefing.

MATERIAAL PR & COMMUNICATIE
• PR plan
• Muismatten
• Posters/folders/flyers
• Visitekaartjes
• Nieuwsbrief
• Persberichten
• Krantpagina Connect

- 1 Extern - De jonge moeders
- 2 Extern - Organisaties/bedrijven die iets kunnen betekenen voor de jonge moeders
- 3 Extern - Vrijwilligers die iets kunnen betekenen voor de doelgroep
- 4 Extern - Samenwerkende vrijwilligersorganisaties
- 5 Intern - Welzijnsorganisatie die uitvoering geeft aan de methodiek Connect
- 6 Extern - gemeenten - Besluitvorming en implementatie

- Informeren over Connect
- Prikken tot deelname (bereiken van MEER jonge moeders)
- Prikken tot een bijdrage (VOOR en DOOR jonge moeders)

1.5 Benodigde competenties professional voor uitvoering Connect

Voor het uitzetten van de methode Connect is een HBO'er nodig, die gewend is om projectmatig te werken in de welzijnsector. Hieronder volgt een profielomschrijving van de professional:

- Relevante HBO opleiding
- Kennis en ervaring met de doelgroep
- Projectmatig kunnen werken
- Een echte netwerker
- Individueel als in teamverband kunnen werken
- Creatief en oplossend denkvermogen

1.6 Overige randvoorwaarden voor Connect

Voor het welslagen van de methode van Connect is het belangrijk dat er in de betreffende regio er zowel al organisaties zijn die fungeren als een ontmoetingsplaats voor jonge moeders als (vrijwilligers)organisaties die de ondersteuningsvragen van de jonge moeders kunnen oplossen. Wanneer deze ontbreken, kan de Connect methode maar ten dele gebruikt worden. Zijn beide type organisaties wel aanwezig, dan is dat nog niet meteen een garantie voor succes. Zo zal dit ook afhankelijk zijn van de kwaliteit van de vrijwilligersorganisaties en de jonge moedergroep. Kunnen de (vrijwilligers)organisaties allemaal nakomen wat ze zeggen? Heeft de klussendienst bijvoorbeeld werkelijk meteen een vrijwilliger paraat die de jonge moeder kan helpen verhuizen? Is de jonge moedergroep in staat om de vraag achter de vraag van de jonge moeder te verhelderen? Bij de inbedding van Connect dient men hier rekening mee te houden.

1.7 Overeenkomsten Connect met ander interventies

De methode Connect is 'uniek' in de opzet en de bundeling van vrijwillige inzet VOOR en DOOR jonge moeders. Onderdelen van de vrijwillige inzet VOOR en DOOR zijn overeenkomstig met bestaande interventies. Sommige interventies worden apart binnen Connect opgezet, hierbij gaat het met name over interventies DOOR jonge moeders, bijvoorbeeld koppeling van buddy en voorlichting binnen het onderwijs. Daarnaast wordt er bij de methode Connect gebruik gemaakt van bestaande interventies als:

- Thuisadministratie
- Maatjesprojecten
- Lotgenotencontact
- Netwerkbenadering

1.8 Contactgegevens ontwikkelaar

De methodiek is in 2011-2012 ontwikkeld door Timpaan Welzijn Sneek vanuit het project Connect, gefinancierd door ZonMw. De contactgegevens van de ontwikkelaar

Timpaan Welzijn Sneek

Bezoekadres: Stationsstraat 5, 8601 GB SNEEK

Postadres: Postbus 312, 8600 AH SNEEK

Telefoonnummer: 0515 421313

Mailadres: secretariaatsneek@timpaanwelzijn.nl

Website: www.timpaanwelzijn.nl / www.lamamas.nl

Contactpersonen

Riemie van Dijk, projectleider Connect

Telefoonnummer: 0515 421313

Mailadres: r.vandijk@timpaanwelzijn.nl

Thessa van Lingen, projectcoördinator Connect jonge moeders

Telefoonnummer: 0515 414162

Mailadres: t.vanlingen@timpaanwelzijn.nl

Symen Sjoerd de Vries, projectcoördinator Connect vrijwillige inzet

Telefoonnummer: 0515 421313

Mailadres: s.devries@timpaanwelzijn.nl

“Dit is voor het eerst dat ik op vakantie ga met mijn kleine, echt heerlijk, er even tussenuit, leuke dingen doen. Ik zou het anders gewoon niet kunnen betalen”

2.1 De ontwikkelgeschiedenis van de methode

De methode Connect is een product die vanuit het project Connect ontwikkeld is. Het project Connect is gefinancierd door ZonMw. Eén van de afgesproken resultaten vanuit het project is een overdraagbare methode van de werkwijze, zodat andere regio's hun voordeel met de opgedane kennis kunnen doen.

2.2 Onderbouwing van de probleemanalyse, doel, doelgroep en aanpak

Het leven van een jonge moeder verandert drastisch met de zwangerschap en de geboorte van een kind. Het jonge moederschap zet het leven van jonge moeders 'op zijn kop'. Zij moeten een nieuw evenwicht zien te vinden op leefgebieden zoals school, werk en gezinsleven. Daarbij kunnen er spanningen ontstaan tussen wat

jonge moeders 'goed', waardevol en belangrijk vinden en wat zij daarin kunnen realiseren. Keinemans (2010) onderscheidt in dit verband 3 opgaven, waarvoor jonge moeders zich gesteld zien. Opgaven zijn (levens) taken die gekenmerkt worden door discrepanties, spanningen, complexe behoefteigheid en zwaarte/moeite. Spanningen ontstaan bijvoorbeeld, omdat bepaalde (referentie) waarden die de jonge moeder van belang vindt (nog) niet goed gerealiseerd kunnen worden.

Bij al deze opgaven kan de aanwezigheid van anderen van waarde zijn. Vooral informele netwerken zijn cruciaal voor jonge moeders. Steunend handelen kan bestaan uit vormen van praktische hulp, advies en support.

Anderen kunnen op een heel praktische wijze hulp, advies of support bieden. Praktische aanwezigheid kan waardevol zijn in het oplossen van problemen. (verlichten draaglast). Jonge moeders kunnen veel sociale steun aan elkaar hebben. Die vinden zij in mindere mate bij leeftijdsgenoten zonder kind.

	Positionering in een netwerk	Zingeving/levensinrichting	gezinsleven
Opgaven	(her)vinden van je plaats in netwerken en relaties met familie en vrienden	Vrede hebben met het leven	Creëren van een hecht samenlevingsverband
Behoeften	Een geaccepteerde positie in nemen ten opzichte van anderen	Een gerespecteerde maatschappelijke positie bereiken	Onderdeel zijn van een stabiel en hecht gezinsleven
Verlangens	Geliefd zijn Gezien worden Lief te hebben	Onafhankelijk zijn Nuttig zijn En daarmee gerespecteerd worden	Niet verlaten worden: • liefdevolle verbintenissen aangaan • delen in de ervaring van het ouderschap Anderen niet verlaten • je kind niets verschuldigd zijn

Jonge moeders aanvaarden zo nodig hulp van elkaar, van naasten, van professionals, maar zijn vooral gebaat bij steun: hartelijke, bemoedigende aandacht, helpers die zich willen afstemmen op de verlangens en zorgen van de jonge moeder. Zulke steun haalt het beste uit de jonge moeder naar boven: hun (veer)kracht (Keinemans, 2010).

Om de doelstelling van Connect te realiseren wordt gewerkt via een aantal sporen (deze sporen worden in de volgende deelparagrafen onderbouwd):

2.2.1 Participatie van jonge moeders in gebruikersgroep

Bij de aanpak van Connect is er uitdrukkelijk voor gekozen om het gebruikersperspectief of insiderperspectief (Keinemans, 2010) mee te nemen in de projectontwikkeling. Met gebruikersperspectief of insiderperspectief wordt bedoeld: hoe kijken jonge moeders zelf aan tegen hun situatie/problemen (wat is hun definitie van het probleem/de situatie?), hoe kijken jonge moeders zelf aan tegen de oplossing ervan?. Wat vinden zij belangrijk, welke strategieën vinden zij effectief? Door het gebruikersperspectief mee te nemen in de projectontwikkeling willen we voorkomen dat het organisatieperspectief overheerst (idee over van de organisatie over wat "goed" is voor jonge moeders) en dat hulp en steun daardoor niet aansluit bij de vraag/behoefte van jonge moeders.

2.2.2 Participatie van organisaties in de projectgroep

De aanpak van Connect gaat eveneens uit van participatie van een aantal organisaties in de projectontwikkeling. In de projectgroep zitten organisaties die belang hebben bij de methode van Connect of een toegevoegde waarde kunnen leveren aan de ontwikkeling ervan. Naast de

- 1 Participatie van jonge moeders in een gebruikersgroep
- 2 Participatie van organisaties die een toegevoegde waarde kunnen leveren aan de ontwikkeling en implementatie van het project in een projectgroep (nog aanscherpen)
- 3 Samenwerking met organisaties die een bijdrage kunnen leveren aan het realiseren van matches
- 4 Ontwikkeling methode
- 5 Beleidsontwikkeling
- 6 PR & Communicatie

welzijnsorganisatie die de voortrekkersrol heeft bij de ontwikkeling en inbedding van de methode Connect zijn de volgende organisaties gevraagd om zitting te nemen in de projectgroep:

- *Ontmoetingsorganisaties* voor jonge moeders: dit is een ontmoetingsplaats waar jonge moeders elkaar ontmoeten door middel van aanbieden van activiteiten gericht op de jonge moeder en kind.
- *Welzijnsorganisatie* op gebied van vrijwilligerswerk (denk aan een Vrijwilligers Steunpunt): heeft de kennis en expertise die inmiddels is opgedaan met andere projecten op gebied van vrijwillige inzet en kan lijnen leggen met Connect.
- *CJG (Centrum Jeugd en Gezin)*: als hét punt waar (aanstaande) (jonge) ouders, jongeren en professionals terecht kunnen met hun vragen over opgroeien, opvoeden en gezondheid. Het CJG kan een belangrijke rol spelen in de inbedding van Connect door middel van gebruik te maken van de eigen kracht van de jonge moeder en de omgeving en de meerwaarde van vrijwillige inzet. Daarnaast het doorverwijzen van jonge moeders naar de ontmoetingsorganisaties voor jonge moeders of gebruik maken van de sociale kaart.

- *FIOM*: kan haar expertise op het gebied van jonge moeders inzetten en kan meewerken aan de inbedding van Connect. Denk aan het Fries tienernetwerk (dit is een netwerk waar alle organisaties die te maken hebben met jonge moeders bij elkaar komen, bijvoorbeeld: verloskundigen, Leger des Heils, CJG, NIDOS, etc.).
- *MEE*: vindplaats voor jonge moeders met een ‘beperking’ en kan vrijwilligers scholen en coachen in het ondersteunen van jonge moeders met een verstandelijke beperking.

2.2.3 Overige samenwerkingspartners

Connect zoekt aansluiting bij het bestaande aanbod/potentieel aan vrijwillige inzet. Connect laat zich inspireren door “het nieuwe organiseren” (www.hetnieuweorganiseren.nl) of het netwerkorganiseren www.netwerkimпульs.nl. Dat houdt in, dat Connect samenwerking zoekt met organisaties, mensen en bedrijven die ‘er toe doen’ voor jonge moeders. De vraag “wat is de moeite waard voor de jonge moeder?” bepaalt in feite met wie samenwerking gezocht wordt. Connect gaat op zoek naar een organisatie, de persoon of een bedrijf, dat zich uit interesse of passie wil verbinden met de vraag van de jonge moeder. Hierbij is sprake van een wisselende verbondenheid: als het doel gerealiseerd is, wordt de verbondenheid verbroken.

2.2.4 Methode ontwikkeling

Sociale steun is niet meer vanzelfsprekend in onze samenleving. We geven elkaar minder snel uit ons zelf een steuntje in de rug (ZonMw, 2009). Knelpunt in de informele zorg ligt niet aan een tekort aan aanbod. Knelpunt in de informele zorg, ligt veel meer in het niet vragen om hulp. Mensen presenteren zich niet graag als hulpvragende of kwetsbare burger en kennen een ‘vraagverlegenheid’. Daarnaast accepteren veel mensen moeilijk hulp. Dit is ‘acceptatieverlegenheid’. De bereidheid om anderen te helpen is zeker aanwezig. Er is zelfs sprake van een ‘altruïstisch overschot’. Alleen:

mensen willen zich niet ongevraagd met anderen bemoeien. Dit wordt handelingsverlegenheid genoemd. Deze handelingsverlegenheid is in combinatie met de vraagverlegenheid funest voor het tot stand komen van onderlinge hulp.

Er valt winst te behalen, als opvoeders hulp leren te vragen en zelf bedenken wat zij nodig hebben om de problemen op hun weg op te lossen (ZonMw, 2009). Connect heeft er op ingestoken om via de ontmoetingsplek een kanteling aan te brengen in denken en doen van de jonge moeders. Een jonge moeder wordt eerst gestimuleerd om te kijken wat ze zelf kan en daarna wat haar eventuele netwerk kan doen. Lukt dit niet, dan kan gebruik worden gemaakt van vrijwillige inzet. Hulp die geboden wordt, komt voornamelijk van mensen die zelf ook hulp ontvangen. Meestal zijn het lotgenoten die elkaar helpen. Contacten worden gemakkelijker gelegd of aangehaald, wanneer beide partijen in een vergelijkbare situatie verkeren (van der Lans, 2010). Connect maakt hiervan gebruik, door op de ontmoetingsplaatsen voor jonge moeders in gesprek te gaan met de jonge moeders over hun mogelijkheden iets voor elkaar te betekenen.

Het altruïstisch overschot kun je aanboren door een beroep te doen op de betrokkenheid en motieven van mensen. Mensen kunnen op verschillende niveaus betrokken zijn bij een organisatie. Movisie (2011) onderscheidt vijf niveaus:

- 1 Betrokkenheid bij de missie, ambitie en droom van een organisatie
- 2 Betrokkenheid bij de organisatie/ het initiatief
- 3 Betrokkenheid bij de uitvoering: de projecten en activiteiten
- 4 Betrokkenheid bij de mensen: wie doen er mee? en: voor wie doe ik het
- 5 Betrokkenheid bij de opbrengsten: wat levert het op en wat heb ik er aan?

Connect houdt bij de inzet van vrijwilligers (organisaties), (maatschappelijke) stage, MBO en andere vrijwilligersinitiatieven rekening met deze vormen van betrokkenheid.

2.2.5 Inbedding

Vrijwillige inzet VOOR en DOOR jeugd en gezin moet een plek krijgen binnen CJG-ontwikkeling. Het is belangrijk, dat professionals meer werk maken van de sociale netwerken rond gezinnen. Het feit, dat mensen met hun vraag bij een professionele instelling komen, betekent niet automatisch dat zij professionele hulp willen of nodig hebben (JSO, 2010).

Opvoeders kunnen ook zelf de schouders eronder zetten, met steun van elkaar. Dat houdt hen in hun eigen kracht, meer dan bij een beroep doen op professionele steun. (ZonMw, 2009) De inzet van beroepskrachten en steun uit de omgeving (vrijwillige inzet) zijn verschillende typen inzet. Zij voegen verschillende waarden toe aan het proces van ondersteunen in opgroeien en opvoeden. Vaak wordt alleen benadrukt, dat vrijwilligers kosten besparen t.a.v. het werken met beroepskrachten.

Je kunt ook vanuit een ander perspectief kijken: vrijwilligers voegen juist waarde toe omdat zij op vrijwillige basis participeren. (JSO, 2010). Vrijwilligers worden ingezet op werkzaamheden waar het feit dat ze vrijwilliger zijn een extra, unieke waarde toevoegt. (Rosa, e.a., 2011.)

Juist wanneer opvoeders vragen en zorgen hebben over opvoeden en opgroeien kunnen zij extra steun vanuit hun sociale netwerk gebruiken. De kracht van het sociale netwerk zit hem er in, dat die de opvoeder helpt om een aantal alledaagse ondersteuningsbehoeften te vervullen:

- Affectieve ondersteuning: liefde, waardering, emotionele ondersteuning
- Cognitieve ondersteuning: informatie over alledaagse zaken
- Materiële ondersteuning: huisvesting, voeding, praktische hulp in situaties van alledag
- Sociale ondersteuning: sociaal contact, aansluiting vinden bij anderen (JSO, 2010)

Om dit te realiseren is een omslag in denken en handelen nodig. Beroepskrachten en vrijwilligers kunnen elkaar nog veel beter aanvullen en gebruik maken van elkaars kracht. (ZonMw, 2009).

Veel meer dan het werk van de beroepskracht moeten de behoeften van het gezin centraal staan. Het gaat om de vraag; “wat heb je nodig?” (JSO, 2010). Connect steekt daarom in op deze omslag in denken bij gemeente en participanten van het CJG.

3.1 Uitvoerende organisaties

De methodiek is ontwikkeld door Timpaan Welzijn vanuit het project Connect wat gefinancierd werd door ZonMw. Het project heeft gedraaid in de plattelandsgemeenten Súdwest Fryslân (82.635 inwoners op 1 juli 2011), Littenseradiel (10.985 inwoners op 1 april 2011), Lemsterland (13.578 inwoners op 1 april 2011) en Gaasterlân-Sleat (10.228 inwoners op 1 april 2011) en de stedelijke gemeente Leeuwarden (94.844 inwoners per 1 april 2011). Timpaan Welzijn is de uitvoerende organisatie geweest en heeft in de plattelandsgemeenten de methodiek Connect in samenwerking met de jonge moedergroep La Mama's en de Stipepunten (lokale vrijwilligerscentrales) opgezet en uitgevoerd. In Leeuwarden heeft Timpaan voor het opzetten en uitvoeren van de methode samenwerking gezocht met Welzijnorganisatie Welzijn Centraal, het Ontmoetingscentrum 'Jonge Ouders' en het Vrijwilligersservicepunt Leeuwarden.

3.2 Praktijkervaringen van de professional

In de periode van maart 2011 t/m maart 2012 is de methode van Connect ontwikkeld en uitgevoerd in de zuidwesthoek van Friesland en in de gemeente Leeuwarden. In deze periode zijn ruim 30 jonge moeders extra in beeld gebracht met behulp van Connect en zijn er 112 ondersteuningsvragen van jonge moeders opgelost met behulp van 197 matches. Hiernaast zijn in drie tabellen weergegeven om wat voor ondersteuningsvragen het ging en hoe deze zijn opgelost of doorverwezen.

Ondersteuningvraag VOOR-DOOR jm	
	Totaal
Ondersteuningsvragen op gebied van	
Advies opvoeden en opgroeien	20
Praktisch opvoeden en opgroeien	20
Huishoudelijke ondersteuning	2
Praktische klussen binnen en buiten	8
Administratief	1
Overig	15
Jonge Moedergroep	46
	0
	0
Totaal aantal ondersteuningsvragen	112

Tabel 1: Aantal ondersteuningsvragen van jonge moeders of jonge moeder groep

Match-doorverwijzing	
	Totaal
Opgelost door of doorverwezen naar	
Vrijwilligers	45
Jonge moeders	22
Vrijwilligersorganisaties	7
Klussendienst	1
Maatschappelijke stage	14
HBO stage	8
Sociaal activering	3
Maatschappelijk ondernemen	37
NL DOET	10
Anders	0
	0
Totaal	147

Tabel 2: overzicht aantal matches VOOR jonge moeders

Ondersteuning DOOR jonge moeders	
	Totaal
Vrijwillige inzet door jonge moeders	
Buddy van andere jonge moeder	4
Voorlichting op scholen	15
Spreekuur op scholen of elders	0
Ondersteuning bij jm activiteiten	17
Overig	8
Praktische ondersteuning	6
Totaal aantal ondersteuningsvragen	50

Tabel 3: overzicht aantal matches DOOR jonge moeders

De praktijk heeft uitgewezen dat de ondersteuning vanuit vrijwillige inzet zich als een olievlek uitbreidt. Jonge moeders kunnen veel voor elkaar betekenen en worden daar ook in gestimuleerd. Daarnaast wordt er een beroep gedaan op vrijwillige inzet. Vrijwillige inzet is niet aan kantoortijden gebonden. Wel moet de juiste vrijwilliger op de juiste plaats zitten. Als de vrijwilliger vanuit zijn passie werkt, gaan de remmen los. Ook wanneer ondernemers bewust kiezen om met behulp van MBO jonge moeders te ondersteunen, gebeuren er mooie dingen. Er wordt dan gewerkt vanuit een oprecht gemeente betrokkenheid, passie en inzet. De jonge moeder voelt zich door dit alles erkend en gerespecteerd, dat ze er mag zijn om wíe ze is en niet om wát ze is.

3.3 Praktijkvoorbeelden Connect

De praktijkvoorbeelden van geslaagde matches van Connect zijn heel divers. Ondersteuningsvragen van jonge moeders worden opgelost met behulp van vrijwillige inzet VOOR en DOOR jonge moeders. Zo kunnen vrijwilligers ingezet worden of vrijwilligersorganisaties en initiatieven om ondersteuningsvragen op te lossen. Daarnaast kunnen jonge moeders ook veel voor elkaar betekenen in het oplossen van ondersteuningsvragen. In deze paragraaf volgen een paar sprekende voorbeelden en wordt aangegeven hoe men kan werken aan de vraagverlegenheid van jonge moeders.

3.3.1 Ondersteuning bij verhuizen

Jonge moeder C. uit B. moest verhuizen. Helaas had zij geen groot netwerk om op terug te vallen tijdens de verhuizing. Vooral de verhuizing zelf, het zware tilwerk, leverde problemen. Jonge moeder C. legde de hulpvraag neer bij de jonge moedergroep. De professional van de jonge

moedergroep heeft de hulpvraag doorgespeeld naar het Steunpunt Vrijwillige inzet in de regio. Het Steunpunt heeft een vrijwilliger gevonden die jonge moeder C. heeft geholpen bij de verhuizing. Daarnaast heeft de vrijwilliger ook nog geholpen om lampen op te hangen en aan te sluiten.

3.3.2 Oppas gezocht

Jonge moeder E. is een vluchteling en woont sinds een half jaar in Nederland. Ze is moeder van een kind van twee. E. moest eigenlijk een inburgeringcursus volgen, maar had voor anderhalve dag per week geen oppas. De ondersteuningsvraag is via de gemeente bij de jonge moedergroep terecht gekomen. De professional heeft een vrijwilliger via het plaatselijke Steunpunt kunnen vinden. De begeleider van Vluchtelingenwerk van E. heeft vervolgens de contactgegevens van de vrijwilliger gekregen om te beoordelen of het een goede match is.

3.3.3 Kerstpakket voor jonge moeders

In de jonge moedergroep is het idee besproken om een kerstpakket te realiseren voor jonge moeders. Moeders zelf geven aan dit ontzettend leuk te vinden omdat ze (nog nooit) niet een kerstpakket krijgen. Er wordt besproken waarom mensen het leuk vinden om een kerstpakket te ontvangen (wat is nu eigenlijk de meerwaarde?). Zo stond de jonge moeder groep in het teken van het kerstpakket. De jonge moeders wilden zich graag inzetten voor andere moeders door een kerstpakket voor hen te regelen. Hieronder acties die VOOR en DOOR jonge moeders zijn gedaan om het kerstpakket te kunnen realiseren:

- Ongeveer 270 ondernemers in de regio ontvangen een brief van Connect, met uitleg over Connect en een mogelijke bijdrage (materiaal, inzet, tijd, geld etc.). Als idee wordt het kerstpakket geopperd.
- Een professioneel telemarketingbureau biedt zich aan zodat moeders vanuit haar bedrijf kunnen bellen naar relevante bedrijven voor een bijdrage aan het kerstpakket.
- Bedrijven (als McDonalds, Unilever, Zwijssen, Poiesz, Hema, Marskramer, Febo) sponsoren het kerstpakket met goederen.
- Vrijwilligers melden zich belangeloos aan om de 43 kerstpakketten voor jonge moeders gezamenlijk rond te gaan brengen.
- Moeders, stagiaires en vrijwilligers zijn bij bedrijven langs gegaan om goederen in ontvangst te nemen voor het kerstpakket. Maar ook zijn bedrijven zelf langsgesproken om hun bijdrage af te leveren.

Door de kerstpakketactie zijn er van de 43 jonge moeders 19 nieuwe jonge moeders in beeld gekomen vanuit Zuidwest Friesland.

“Een Stylist is in het kader van MBO met twee jonge moeders naar een Kringloopwinkel geweest voor een make-over met weinig budget”

“Ik wil jullie allemaal bedanken voor jullie inzet! Wat vind ik het leuk dat ik een prachtig kerstpakket van jullie heb mogen ontvangen vanmorgen! Dan voel je je toch even heel speciaal!”

3.3.4 Zomervakantie voor jonge moeders

Met behulp van Maatschappelijke Betrokken Ondernemen en Vrijwillige Inzet en stage van HBO studenten, kon een groep Jonge Moeders (9) met hun kinderen (11) zorgeloos met La Mama's op vakantie. Deze vakantie naar vakantiepark "De Schans" in Oostmahorn werd doormiddel van verschillende matches mogelijk gemaakt:

- *Maatschappelijk Betrokken Ondernemen:*

er is een koppeling door vakantie friesland.com naar bungalowpark 'de Schans' in Oostmahorn gemaakt, waar 4 bungalowhuizen voor kostprijs gehuurd konden worden.

- *Maatschappelijke Betrokken Ondernemen:*

de jonge moeders konden gratis gebruik maken van alle faciliteiten van Landal Esonstad, zoals het zwembad en fietsenverhuur. Dit park ligt naast bungalowpark 'de Schans'.

- *Vrijwillige inzet:*

de jonge moeders werden vrijwillig door ouderen van het ouderenwerk naar het vakantieverblijf gebracht en opgehaald.

- *Vrijwillige inzet DOOR jonge moeders:*

een aantal jonge moeders organiseerden zelf activiteiten die ze tijdens de vakantie konden doen.

- *Stagiaires:*

die vrijwillige inzet leverden door als (extra) begeleiding mee te gaan op vakantie.

3.3.5 Werken aan vraagverlegenheid bij jonge moeders

Jonge moeders hebben soms last van vraagverlegenheid. In een speciaal georganiseerd ontmoetingsmoment met jonge moeders, welke gericht was op het naar boven halen van intrinsieke motivaties en behoeften, kwam de behoefte naar meer sociale contacten en minder eenzaamheid naar voren.

Niemand zegt graag eenzaam te zijn. Vooral jonge moeders zijn dat vaak. Door hun jong en moeder zijn, zijn ze vriendinnen uit het oog verloren. Door de situatie waarin zij veelal verkeren gaan ze niet naar school of hebben geen werk waar zij anderen kunnen ontmoeten. Hun kind gaat daardoor niet naar de kinderopvang waardoor er weer contacten worden misgelopen. In enkele gevallen is er geen contact meer met ouders. De moeders gaven aan graag deel te willen nemen aan Connect om vriendschappen op te kunnen bouwen. In deze speciale bijeenkomst is eerst besproken wat anderen nodig zouden kunnen hebben, waar zij als zwangere bijvoorbeeld baat bij zouden hebben gehad. Vervolgens wat ze in het hier en nu nodig zouden hebben en hoe Connect daar een rol in zou kunnen spelen. Dit door samen te brainstormen, een veilige plaats te creëren en waar je dergelijke gevoelens en behoeften naar voren kan laten komen. Er is met de jonge moeders gekeken naar hun 'eigen kracht'. Wat kunnen ze zelf of met misschien met hulp uit hun eigen omgeving doen? Hoe bouw je je eigen sociaal netwerk op? Wat voor netwerken zijn er allemaal. Hoe zet je de eerste stap? Hoe kun je assertief zijn en opkomen voor jezelf? Hoe kun je stappen zetten om je toekomst zelf te bepalen door ook naar je verleden te kijken?

“Zonder Connect zou ik me eenzaam voelen, nu heb ik vriendinnen waar ik ook mee afsprek na de groep”

4. Conclusies

De methode Connect heeft haar meerwaarde bewezen

- jonge moeders krijgen meer en betere hulp en steun bij opgroeien en opvoeden;
- jonge moeders voelen zich gekend en gesteund door vrijwillige inzet DOOR jonge moeders (lotgenoten);
- jonge moeders voelen zich versterkt door vrijwillige inzet.

Connect heeft gezorgd voor een omslag in denken en doen van jonge moeders, burgers, professionals, organisaties en de samenleving.

Jonge moeders

- zijn zich door hun eigen vrijwillige inzet bewust geworden van hun eigen kunnen en kennen (verborgen kwaliteiten, competenties, talenten en netwerken), en hebben hun Eigen Kracht.

Burgers

- burgers die iets voor jonge moeders betekend hebben, zijn zich bewust geworden van hun eigen kracht. Ze ervaren, dat ze daadwerkelijk iets voor een kwetsbare doelgroep kunnen betekenen door hun vrijwillige inzet te verbinden aan een jonge moeder.

Professionals

- zijn zich bewust geworden van het enorme potentieel van vrijwillige inzet;
- hebben hierdoor geleerd om 'Out of the box' te denken: er zijn andere mogelijkheden van hulp en steun in de omgeving, waarop je een beroep kunt doen. Dit zorgt voor nieuwe input en output in het werk.

Organisaties

- zijn gekomen tot een herwaardering van vrijwillige inzet, in termen van Welzijn Nieuwe Stijl: een koppeling van formele en informele hulp. Professionals faciliteren en ondersteunen vrijwillige inzet;
- geven meer invulling aan "vrijwilligerswerk nieuwe stijl": kortdurende klussen op basis van betrokkenheid en passie van de vrijwilligers; dat betekent een omslag van aanbodgestuurd denken naar vraaggestuurd denken.

Samenleving

- burgers hebben meer begrip gekregen voor de positie van jonge moeders binnen de samenleving. (beeldvorming).

De methode Connect is ontwikkeld voor ondersteuning van jonge moeders. In de praktijk kan de werkwijze van de methode Connect ook ingezet worden voor ondersteuning van andere kwetsbare doelgroepen, mits de randvoorwaarden van Connect aanwezig zijn.

METHODE CONNECT

Colofon

Samenstelling en eindredactie

Symen Sjoerd de Vries, Thessa van Lingen en Riemie van Dijk (allen Timpaan Welzijn)

Met dank aan

Timpaan Welzijn, FIOM, MEE Friesland, CJG Zuidwest Friesland, Welzijn Centraal en Ontmoetingscentrum Jonge Ouders.

Publicatie

Timpaan Welzijn, 2012

Grafisch ontwerp

Evert Haagsma, UnderCreation.nl

Deze methode is ontstaan vanuit het project Connect wat gefinancierd wordt door ZonMw.